

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	ILLES BALEARS
Municipi	ALCÚDIA
Edifici	Parroquia de Sant Jaume
Direcció	
Localització	Torre campanar
Nom	Campana 2
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 110 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)771 kg
Fonedor	
Any fosa	1409?
Descripció	<p>La campana compta amb dos escuts: Casa Reial de Mallorca i dels Templers de Sant Joan o de Montesa.</p> <p>La inscripció està escrita en minúscula gòtica.</p> <p>En la línia superior diu la coneguda oració "mentem sanctam spontaneam honorem deo patri liberationem" L'expressió es troba en les campanes més antigues utilitzant-se des del segle XIII fins a principis del XVI, i té un significat fosc. Podria traduir-se com DE MANERA PIADOSA, I VOLUNTÀRIAMENT, SONO EN HONOR DE DÉU I PER A ALLIBERAR LA MEVA PÀTRIA. Es diu que durant l'enterrament de Santa Àgata, va aparéixer un jove desconegut, vestit amb robes de seda, que va deixar junt amb la tomba una placa de marbre amb esta inscripció, que es mostra junt amb el bust de la santa, en la catedral de Catània.</p> <p>Segons conten el volcà Etna va fer erupció un any després de la mort de la Santa en el 250 i els pobladors de Catània van demanar la seua intervenció aconseguint detindre la lava a les portes de la ciutat. Des de llavors és patrona de Catània i de tota Sicília i de la contornada del volcà i invocada per a previndre els danys del foc, rajos i volcans. Esta protecció podria justificar la "alliberament de la pàtria", que alguns han volgut interpretar, sense cap motiu, com una campana associada als alçaments contra les invasions. S'utilitza com a antífona en les segones vespres de Santa Àgueda. VORÀGINE, en la Llegendada Daurada, li dóna una traducció més poètica, referint-se a la santa: "Ànima santa, generosa, honor de Déu i alliberadora de la seua pàtria". Una possible justificació de la popularitat del text es deuria, precisament, a la consideració de Santa Àgata, en molts llocs, com la protectora contra les tempestats, els volcans i altres fenòmens meteorològics devastadors. Este paper de protecció en altres llocs es deu a Sant Miquel Arcàngel o a Santa Bàrbera, encara que esta pareix una protectora més tardana. En conseqüència la campana, dedicada a Santa Àgata, protegiria, com la Santa, al territori de tot mal, i lloaria Déu.</p> <p>En la línia inferior hem documentat, parcialment, "ore tuo christe benedictus sit locus iste (Crucifixió) anno domini m c c c i x" que podria significar PER LA TEVA PARAULA SIGUI AQUEST LLOC SANTIFICAT, OH CRIST.</p> <p>La campana planteja un greu problema teòric, ja que indica que el seu any és 1309; la forma de posar-lo és pròpia de les campanes del XIV però la minúscula gòtica no apareix en les campanes de les nostres terres fins a un segle més tard; les primeres són a partir del 1410. Les campanes de la Seu de Mallorca, per exemple, datades en aquells primers anys del XIV tenen totes majúscula gòtica. Es tracta per tant, a expenses d'una més completa documentació, de la refosa d'una campana del XIV un segle més tard, posant-li la inscripció de la campana anterior, o pel contrari la primera aparició de minúscula gòtica en campanes de tota Europa. Caldrà confirmar-ho.</p>

Fotos	6
Tocs	
Conservació, manteniment	Regular
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. No obstant hauria d'incoar-se expedient per a declarar-la Bé Moble d'Interés Cultural.
Propostes	
Autors de la documentació	RIERA MOLL, Josep Lluís
Data	05-07-2021

Fitxa completa de la campana: [Campana 2 Parroquia de Sant Jaume - ALCÚDIA](#)

PDF (29-06-2026)